

SAMMENDRAG

Første fase i ombygging av helsesenteret i Snåsa ble ferdig våren 2013. Sluttrapporten ble lagt fram for kommunestyret 27.11.14 (sak 86/14). Regnskapet viste et merforbruk på vel 5 millioner kroner i forhold til igangsettingsvedtakene med kostnadsramme på til sammen 28,2 millioner kroner. I tillegg ble det opplyst om at kommunen var i dialog med entreprenør om fakturaer på rundt 2 millioner kroner. Kommunestyret vedtok å sende saken over til kontrollutvalget for en gjennomgang. Kontrollutvalget behandlet kommunestyrets henvendelse 17.12.14, og ba KomRev Trøndelag IKS gjennomføre en gransking med følgende mandat:

- hvilke formannskaps- og kommunestyrevedtak som er gjort i saken fom. 2010
- hvordan prosjektorganiseringen – inkl. ansvarsfordeling og fullmakter – har fungert
- hvordan informasjon og rapportering – inkl. økonomisk rapportering - har fungert, både internt i administrasjonen og mellom administrativt og politisk nivå

Granskingen er gjennomført ved dokumentanalyse og intervju av sentrale personer i planlegging og gjennomføring av byggeprosjektet.

Politisk behandling

Utbygging ved Snåsa helsehus har vært gjenstand for behandling i politiske organer gjennom mange år. Det ble fattet 2 "igangsettingsvedtak"; ett for hovedutbyggingen og ett for ambulansestasjonen. Gjennom disse to vedtakene ble rammen angitt å være 28,2 millioner kroner. Gjennom saker om årsbudsjett og budsjettreguleringer er det gitt konkrete bevilgninger til utbyggingen, vår oversikt viser at det er bevilget ca. 29,2 millioner kroner til prosjekt 7435. Sluttregnskapet viser at total kostnad ble ca 33,5 millioner kroner.

Det kan se ut som det allerede da første igangsettingsvedtak ble fattet var fare for overskridelser; nemlig kostnader til byggeledelse og lite avsatt til uforutsette kostnader.

Organisering og ansvar

Gjennomgangen viser at det er noe uklar forståelse av hvordan ansvaret for gjennomføring av byggeprosjekter er å forstå.

Økonomireglementet sier at byggekomiteen er ansvarlig for gjennomføring av bygningsprosjekter, mens teknisk har dette ansvaret for kommunaltekniske anlegg. Her ser det altså ut til å være et skille i ansvarsfordeling. De gamle retningslinjene for plan- og byggekomiteen er ganske detaljerte når det gjelder å beskrive et ganske

betydelig ansvar som ligger til komiteen, både for økonomi, gjennomføring og rapportering.

Rådmannen mener at plan- og byggekomiteen har ansvaret for at byggeprosjekter gjennomføres som forutsatt av kommunestyret, samtidig som han sier at alt ansvar for utbyggingssaker ligger til teknisk enhet. Også enhetsleder mener at enheten har et ansvar for utbyggingsprosjekter, et ansvar som han i denne saken sier han ikke har fulgt opp godt nok. Dette ansvaret er tydeliggjort ved at enhetsleder gjennom anvisning av fakturaer har et formelt ansvar.

Leder i plan- og byggekomiteen mener at komiteen har et gjennomføringsansvar som også handler om økonomi, men han understreker samtidig at komiteen er avhengig av å få informasjon slik at den kan ivareta dette ansvaret.

Komitéstruktur og arbeid i komiteen

I dette prosjektet ble en komité med planleggingsmandat fusjonert med en politisk plan- og byggekomité i gjennomføringsfasen. Dette skjedde uten at det ble diskutert i komiteene, og førte til at det i gjennomføringsfasen var en stor komité som hadde det økonomiske ansvaret for byggeprosjektet. Det kan stilles spørsmål ved om alle medlemmene var klar over sitt ansvar, og om det var en hensiktsmessig organisering.

I gjennomføringsfasen ble det kalt inn til møter etter behov. Det var ikke alltid en klar sakliste for møtene, og referatene var mangelfulle med hensyn på hva som ble besluttet. økonomi var ikke tema på møtene, og det kommer ikke fram hvilke beslutninger med økonomiske konsekvenser som ble tatt. Det ble derfor heller ikke diskutert hvorvidt det ville være behov for å fremme saker om ekstrabevilgning til politisk nivå.

Økonomioppfølgingen i komiteen var fraværende helt til prosjektet var ferdig. Selv ikke da komiteen ba om økonomisk informasjon (29,30) ser det ut til at slik konkret informasjon ble gitt i plenum og protokollført.

Arbeidsbelastning og byggelederrolle

Det kommer fram både i intervjuer og i årsmeldinger i perioden at arbeidsbelastningen på teknisk enhet var stor. Det ble derfor tatt opp hvorvidt byggeledelsen for prosjektet skulle ivaretas internt. Til tross for både stor arbeidsbelastning og at rådmannen mente at ivaretagelsen av byggelederrollen ikke alltid hadde vært god nok, ble det også i dette prosjektet bestemt at byggelederrollen skulle ivaretas internt. Her kunne rådmannen ha gitt enda tydeligere signaler om kjøp av ekstern byggeleder da spørsmålet ble diskutert med enhetsleder.

Rapportering

Under gjennomføringen av prosjektet har både rådmann og enhetsleder forventet å få informasjon dersom noe uforutsett dukket opp underveis. Vårt inntrykk er at ingen av dem har spurt direkte om hvordan situasjonen har vært. Økonomireglementet sier at administrasjonssjefen skal holde seg løpende orientert om regnskapssituasjonen og ved eget initiativ påse at delegert myndighet utøves som forutsatt.

Byggeleder tok ikke opp med sine overordnede at det lå an til betydelige overskridelser i 2013. Selv om tallene da var usikre er dette informasjon som burde ha blitt gitt umiddelbart.

Det kan også stilles spørsmål ved om plan- og byggekomiteen har fått tilstrekkelig informasjon om den økonomiske situasjonen til å kunne ivareta sitt ansvar for gjennomføringen. At det kommer fram motstridende opplysninger om hva som er sagt i komitémøter med hensyn til konkretisering av overskridelser forsterker dette inntrykket.

Referatene fra komitémøtene inneholder lite konkret informasjon med hensyn til økonomi, noe som gjør at det er vanskelig for leserne å få inntrykk av situasjonen.

Hovedinntrykk

- Gjennomgangen viser at helsehusutbyggingen har vært tema på mange møter både i formannskap og kommunestyre. Sak om konkret tilleggsbevilgning har bare i ett tilfelle kommet til behandling, ellers er det foretatt budsjettreguleringer på mer generell basis.
- Ansvar og ansvarsfordelingsfordeling ved gjennomføring av byggeprosjekter bør tydeliggjøres. Dette gjelder internt i administrasjonen, og i samarbeidet mellom administrasjon og komiteer. Byggelederfunksjonen er omfattende. Det bør avklares og beskrives hva som ligger til oppgaven, og dersom denne funksjonen skal ivaretas av egne ansatte, er det viktig at det avsettes tid til dette arbeidet.
- Rapporteringen har sviktet, både internt i administrasjonen og mellom administrasjonen og politisk nivå. Ikke minst gjelder dette forhold omkring økonomien i prosjektet. Det vises til anbefaling gitt i tidligere forvaltningsrevisjonsrapport om å innføre regelmessig rapportering fra investeringsprosjekter, og vedtak i kommunestyret høsten 2014 om å forbedre rapporteringsrutiner fra plan og byggekomiteen og byggeledelsen.